

Obvodný úrad miestnych národných výborov v Nitrianskom Rudne (1943) 1945 – 1950

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1571_10260	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Nitrianskom Rudne	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	(1943) 1945 – 1950	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	0,70 bm (98 kusov úradných kníh, 3 registratúrne pomôcky, 3 archívne škatule spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný úrad miestnych národných výborov v Nitrianskom Rudne	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Výzvu na zakladanie národných výborov ako orgánov ľudovej moci pri organizovaní protifašistického boja obsahoval Ohlas Ústredného národno-revolučného výboru z marca 1942. Podľa inštrukcií ilegálnej Slovenskej národnej rady vydaných koncom roka 1943 sa sieť okresných a miestnych národných výborov rozrástla najmä v prvom polroku 1944. Rozhodujúcou etapou bolo ich prevzatie štátnej moci v obciach a okresoch na Slovensku v období SNP. Vo svojej pôsobnosti sa opierali o smernice Povereníctva SNR pre veci vnútorné č. 339/1944/I z 27. septembra 1944. Po oslobodení Československa v roku 1945 sa začína nová etapa vo vývoji národných výborov. Nariadením Povereníctva SNR č. 26/1945 Zb. n. SNR zo 7. apríla 1945 boli zriadené miestne národné výbory, na ktoré prešla právomoc, ktorú predtým	Dejiny správy pôvodcu

		<p>vykonávali obecné zastupiteľstvá, obecná rada, starosta obce a obecný notár. Na základe dočasného organizačného poriadku vydaného Poverenictvom pre veci vnútorné č. 6633/2-II/1-1945 z 15. novembra 1945 vykonávali miestne národné výbory svoju pôsobnosť prostredníctvom pléna, rady, predsedu, miestnych komisií a obvodných úradov MNV. Po zrušení obvodných notárskych úradov práve obvodné úrady miestnych národných výborov boli ustanovené ako orgány verejnej správy. Obvodný úrad MNV v Nitrianskom Rudne tak prevzal agendu zrušeného Obvodného notárskeho úradu v Nitrianskom Rudne. Do jeho územného obvodu patrilo sedem obcí a to v Dlžine, Kostolnej Vsi, Liešťanoch, Nevidzanoch, Nitrianskom Rudne, Rudnianskej Lehote a Seči. Sídlo úradu bolo v Nitrianskom Rudne, v budove národného výboru, č. 63. Z dôvodu ľahšieho a rýchlejšieho prístupu k riešeniu úradných záležitostí, zriadili si obce aj svoje vlastné kancelárie. Obec Nitrianske Rudno a Rudnianska Lehota už v spomínanej sídelnej budove obvodného úradu v Nitrianskom Rudne, Liešťany a Nevidzany v Liešťanoch a obce Kostolná Ves, Dlžín a Seč v Kostolnej Vsi. Obvodný úrad MNV bol orgánom pomocným a výkonným, vybavoval všetky písomné podania miestnych národných výborov spadajúcich do jeho pôsobnosti ako ich výkonný orgán. Podával posudky a návrhy v odborných záležitostiach, plnil usmernenia a opatrenia orgánov MNV, príkazy, nariadenia, dožiadania dozorných orgánov a vyšších úradov. Vedúci úradu Július Blaškovič, neskôr prednosta bol zároveň tajomník MNV a povinne sa zúčastňoval na zasadnutiach pléna a rady ako zapisovateľ bez hlasovacieho práva. Bol odborným poradcom MNV a dozeral na prácu zamestnancov. Ako štátnemu úradníkovi mu prináležalo rozhodovacie právo v matričných záležitostiach, do ktorých národné výbory nemali právo zasahovať. Úrad mal ešte ďalších kancelárskych zamestnancov: Máriu Besedovú, Martu Filovú a Vincenta Javorčeka. Obvodným doručovateľom bol Štefan Harag. Obvodný úrad MNV v Nitrianskom Rudne podliehal pod Okresný národný výbor v Prievidzi a poverenictvu vnútra. Vládnym nariadením č. 14/1950 Zb. o organizácii miestnych národných výborov vyvrcholila reorganizácia verejnej správy v obciach na Slovensku. Na základe tohto nariadenia boli právomoci Obvodného úradu MNV v Nitrianskom Rudne presunuté na jednotlivé miestne národné výbory, čo znamenalo likvidáciu úradu dňa 14. júla 1950. MNV v Nitrianskom Rudne bol reorganizovaný 8. januára 1950 a v Rudnianskej Lehote 15. januára 1950. V rámci Nitrianskeho kraja boli obvodné úrady miestnych národných výborov oficiálne zrušené výmerom KNV v Nitre č. 563/1950 sekr. zo dňa 7. júla 1950.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Spisová manipulácia obvodného úradu MNV nebola osobitne upravená. Platil kancelársky poriadok pre obce a obecné a obvodné notárske úrady, vydaný uhorským ministerstvom vnútra č. 126 000/1902 B.N., ktorý upravoval aj spisovú službu obvodného úradu MNV. Vedúci, prednosta obvodného úradu MNV viedol registratúrny denník, nazývaný ako podací protokol</p>	Dejiny archívneho fondu

		(administratívny, všeobecný), do ktorého zapisoval všetky podania, či už prišli ktorémukoľvek miestnemu národnému výboru alebo priamo obvodnému úradu MNV. Prednosta doručenu poštu otváral a vybavoval. Spisy boli protokolované chronologicko-numericke, pričom spisy, týkajúce sa jednej veci sa pripájali k tomu istému číslu. Neprotokolovali sa tie záležitosti, pre ktoré sa museli viesť evidencie, zápisnice pléna, rady, komisií MNV, doručienky, zbierky zákonov a nariadení, úradné vestníky i oznamy. Zvlášť sa viedli protokoly pre dôvernú agendu. Spisy sa členili na prezidiálne (dôverné), ktoré rozsahovo tvorili menšiu časť a administratívne (všeobecné), ktorých bola väčšina. Počas vybavovania sa spisy ukladali do spisových obalov, na ktorých bolo poznačené o aký typ spisov ide, číslo spisu lomené rokom vzniku. Na konci roka sa vybavené spisy sústreďovali do spisovne úradu. Osobitné oddelenie tvorila účtovná agenda, do ktorej patrili písomnosti ako rozpočet, záverečný účet, majetkový inventár, pokladničné denníky, viažuce sa k hlavnej knihe hospodárenia. Samostatným celkom bola matričná agenda. Záznamy Obvodného úradu MNV v Nitrianskom Rudne boli uložené v nevyhovujúcich priestoroch, bolo s nimi neodborne manipulované a väčšina z nich bola zničená hnilobou a plesňami. Aj z toho dôvodu sa zachovala len nepatrná časť fondu.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Prvé záznamy boli prevzaté do archívu okresným archívárom Michalom Tulíkom v roku 1954. V prírástkovej knihe pod číslom 15 boli zapísané tri knihy z rokov 1945 – 1950, ktoré boli prevzaté bez akéhokoľvek zápisu. Ďalšie písomnosti archívári prevzali 5. júla 1962 a zapísali ich do prírástkovej knihy pod číslom 85. Prírastok tvorilo 12 fasciklov administratívnych spisov z rokov 1945 – 1950 a štyri knihy administratívnych indexov z rokov 1946, 1947, 1949 a 1950.	Spôsoby získavania archívnych prírástkov
3.3.1.	Scope and content	Vo fonde chýba väčšina dôverných protokolov a evidenčné knihy. Zachoval sa len evidenčný zoznam domovských listov obce Dlžín z rokov 1943 – 1948. Taktiež dôverné spisy sa zachovali veľmi sporadicky. Z administratívnych spisov sú kompletnejšie zachované administratívne spisy z rokov 1949 a 1950. Spisy obsahujú informácie o padlých v 2. svetovej vojne, odstraňovaní vojnových škôd, o zavedení skupinového vodovodu, prieskume potoka Belanka v súvislosti s položením základov budúceho priehradného telesa v roku 1949, zavedení autobusovej dopravy, elektrifikácií obcí, spisy poukazujúce na sociálne a školské záležitosti obvodu alebo výkazy štátnych zamestnancov, vojakov, kostolov, cintorínov a krížov, priemyselných podnikov v obvode alebo včelárov. Účtovný materiál je kompletný, pri niektorých obciach chýbajú len účtovné knihy z roku 1950. Súčasťou sú hlavné rozpočty, hlavné účtovné	Obsah a rozsah archívneho fondu

		knihy, pokladničné denníky obcí. Fond je zdrojom informácií o politických, spoločenských i hospodárskych pomeroch povojnového obdobia v obciach Obvodného úradu MNV v Nitrianskom Rudne.	
A	Appraisal, destruction and scheduling information	Pre malý počet spisov sa vnútorné vyradenie duplicitného materiálu uskutočnilo v roku 1963 počas spracovávania fondu.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený združeným inventárom v štruktúre:</p> <p>Obvodný úrad miestnych národných výborov v Nitrianskom Rudne:</p> <p>I. Spisový materiál A.Registratúrne pomôcky administratívne B.Spisy a/dôverné (prezidiálne) b/administratívne</p> <p>II. Účtovný materiál Účtovné knihy 1.Dlžín 2.Kostolná Ves 3.Liešťany 4.Nevidzany 5.Nitrianske Rudno 6.Rudnianska Lehota 7.Seč</p>	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania

			reprodukcí
3.4.3.	Language/scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	dobrý	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Okresný archív Prievidza v Bojniciach. Oľga Bražinová, Jozef Bilčík: Obvodné úrady miestnych národných výborov 1945 – 1950, skupinový inventár, Bojnice, 1963, evid. č. 536. Štátny okresný archív Prievidza v Bojniciach. Oľga Bražinová, Jozef Bilčík, Marta Gašparovičová: Úrady a obvodné úrady miestnych národných výborov (1940) 1945 – 1950 (1957), združený inventár, Bojnice 1989, evid. č. 2472.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Archív Bojnice, Tehelná 18, 972 01 Bojnice	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Kópie neboli vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Obvodný notársky úrad v Nitrianskom Rudne 1884 – 1945 (1950) Okresný úrad v Prievidzi 1923 - 1945 Okresný národný výbor v Prievidzi (1918) 1945 – 1990 (1991) Miestny národný výbor v Dlížine 1946 – 1975 Miestny národný výbor v Kostolnej Vsi 1945 – 1990 Miestny národný výbor v Liešťanoch 1945 – 1990 Miestny národný výbor v Nevidzanoch 1945 – 1976 Miestny národný výbor v Nitrianskom Rudne 1945 – 1990 (1991) Miestny národný výbor v Rudnianskej Lehote 1951 – 1976 Miestny národný výbor v Seči 1951 - 1976	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	Bilčík, Jozef – Obert, Štefan – Vitek Ernest. <i>Spríevodca po okresných archívoch v Nitre, Prievidzi a Topolčanoch</i> . Bratislava: Slovenská archívna správa, 1975, 542 s.	Informácie o

		<i>Informatívny sprievodca štátnych archívov Slovenskej republiky II/2</i> . Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, odbor archívnictva a spisovej služby, 2001, 346 s.	publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Fond spracovala v roku 1963 Oľga Bražinová a spolu s Jozef Bilčíkom vyhotovili inventár. Jednu evidenciu lesných hájnikov z rokov 1940 -1948 zamestnankyňa archívu, vykonávajúca revíziu fondov notárskych úradov, Eta Ivaničová, zaradila do fondu Obvodný notársky úrad v Nitrianskom Rudne. V roku 1989 fond reinventarizovala Marta Gašparovičová. Dôvodom reinventarizácie bolo presťahovanie archívu z Prievidze do novej účelovej budovy v Bojniciach. Po presťahovaní nebolo možné nájsť spisy podľa existujúceho inventára. Marta Gašparovičová, na základe metodického pokynu AS MV SSR z 9. februára 1982, zápisnice pléna miestnych národných výborov z rokov 1945 – 1950 zaradila do fondov jednotlivých fondov miestnych národných výborov. Opis fondu vyhotovila Zuzana Kotianová v januári 2021.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis vyhotovený podľa ISAD(G): GeneralInternational Standard ArchivalDescription, SecondEdition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	14. 01. 2021	Dátum vyhotovenia opisu